

Markus 11

(11:1–11) – Jesus intåg i Jerusalem

¹ När de närmade sig Jerusalem och var i närheten av Betfage och Betania vid Oljeberget, sände han i väg två av sina lärjungar ² och sade till dem: "Gå till byn som ligger framför er. Så snart ni kommer in i den, skall ni finna ett åsneförl som är bundet och som ännu ingen har suttit på. Lös det och led hit det." ³ Om någon frågar varför ni gör så, skall ni svara: Herren behöver det. Och ägaren skall genast sända hit det." ⁴ De gav sig i väg och fann ett åsneförl ute på gatan, bundet vid en port, och de löste det. ⁵ Några av dem som stod där frågade: "Vad menar ni med att lösa föret?" ⁶ Lärjungarna svarade som Jesus hade sagt, och man lät dem gå. ⁷ De ledde åsneföret till Jesus och lade sina mantlar på det, och han satt upp. ⁸ Och många bredde ut sina mantlar på vägen. Andra skar av kvistar ute på fälten och strödde på vägen. ⁹ Och de som gick före och de som följde efter ropade: "Hosianna! Välsignad är han som kommer i Herrens namn." ¹⁰ Välsignat är vår fader Davids rike som kommer. Hosianna i höjden!" ¹¹ Så kom han in i Jerusalem, in på tempelplatsen. Han såg sig omkring överallt, och eftersom det redan var sent på dagen, gick han ut till Betania med de tolv.

1. Jerusalem

- a. Fram tills nu så har Markus beskrivit Jesus verksamhet utanför Jerusalem.
 - i. Det är några dagar före påskveckan och nu börjar en ny fas i Jesus verksamhet som kommer att sluta med att Jesus dör på korset.
- b. Jerusalem är en gammal stad som fanns innan Israel kom till Kanaans land.
 - i. Abraham möter Melkisedek som bor i Salem (1 Mose 14:18).
 - ii. Jerusalem tillhörde jebusiterna och hette Jebus (Dom 19:10-11).
 1. Josua intog Jebus, men verkar ha förlorat staden så småningom (Dom 1:8).
 - iii. Jerusalem erövrades av David och görs till Israels huvudstad (1 Krön 11:4-9).
 - iv. Gud valde ut Jerusalem som centrum för tillbedjan och där templet skulle byggas (1 Kung 11:36).
- c. Ordet "Salem" i Jerusalem kommer från det hebreiska ordet *shalom* som på svenska betyder "fred" eller "frid".
 - i. Jerusalem kallas ibland även för "Davids stad" eller "Sion".

Christian Mólks Bibelkommentarer

- d.** Jerusalem består ursprungligen av två höjder:
 - i.** Sion, där borgen och Jerusalems försvar stod (2 Sam 5:7).
 - ii.** Moria, där Abraham (inte) offrade Isak (1 Mose 22:2) och där Salomo byggde templet (2 Krön 3:1).
- e.** Jerusalem är en helig stad i bemärkelsen att den är avskild av Gud för att vara en plats där han gör speciella saker och uppenbarar sig själv (1 Kung 11:36, Matt 27:53).
- f.** Jerusalem är konungens stad (Matt 5:35).

2. Oljeberget

- a.** Oljeberget, även kallat Olivberget, är en sluttning strax utanför Jerusalems murar med utsikt över Jerusalem och templet.
- b.** Sakarja profeterade om att Gud själv ska stå med sina fötter på Oljeberget och att Oljeberget skall delas mitt itu på Herrens dag (Sak 14:4).
- c.** Jesus drog sig ofta undan stöket inne i Jerusalem för att vara i lugn och ro tillsammans med sina lärjungar uppe på Oljeberget (Luk 22:39).
- d.** Jesus flög upp till himlen från Oljeberget och det är också dit han kommer att återvända (Apg 1:9–12).

3. *Så snart ni kommer in i den, skall ni finna ett åsneföl som är bundet och som ännu ingen har suttit på.*

- a.** Det är inte helt klarlagt om Jesus hade gjort upp med åsnefölets ägare i förväg eller om han vet detta övernaturligt.
- b.** Ett djur som ännu inte tagits i bruk som arbetare användes ibland i vissa religiösa syften (4 Mose 19:2, 5 Mose 21:3, 1 Sam 6:7).
- c.** Sakarja profeterade om att Jerusalems konung skall rida in i Jerusalem på ett åsneföl, utrota strid och tala frid till hednafolken (Sak 9:9–10).

4. *Herren behöver det.*

Christian Mólks Bibelkommentarer

- a. Med tanke på att Jesus ska använda denna åsna för att rida in som kung i Jerusalem så kan man lugnt påstå att Jesus här gör anspråk på att vara herre, kung och Messias.

5. *Och många bredde ut sina mantlar på vägen. Andra skar av kvistar ute på fälten och strödde på vägen.*

- a. På Lövhuddohögtiden reciterades Hosianna från Psalm 118:25 samtidigt som man viftade med palmlblad och byggde lövhuddor av palmlblad och andra kvistar (3 Mose 23:39-44).
 - i. Lövhuddohögtiden (även kallad Sukkot) firas för att minnas Israels ökenvandring.
- b. På Bibelns tid var det ofta så här man tog emot en kung eller ledare:
 - i. Folket la sina mantlar under Jehus fötter när han blev kung (2 Kung 9:13).
 - ii. När Simon Thassi tågar in i Jerusalem och erbjuder fred viftar folket med palmlblad och sjunger psalmer (1 Mack 13:51).
 - iii. Johannes får i sin uppenbarelse se folk från alla länder vifta med palmlblad inför Lammet (Upp 7:9).
- c. Vid tidigare tillfällen har Jesus försökt tysta de som ville ropa ut att han är Messias, men nu tar han emot hyllningarna (Mark 8:29–30).
- d. Vid ett annat tillfälle försökte folket med våld göra Jesus till ny kung över Israel i syfte att befria det judiska folket från romarna (Joh 6:14–15).
 - i. När Jesus rider in i Jerusalem på en åsna istället för en häst så visar det att Jesus visserligen har för avsikt att vara kung, men inte på det sätt som folket hade tänkt sig. I Mellanöstern på Bibelns tid symboliserade en häst "krig" och en åsna "fred".

6. *Hosianna!*

- a. Hosianna är en sammanslagning av de två hebreiska orden "rädda" och "jag/vi ber" och är citerat från Psalm 118:25.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- i.* På Lövhyddohögtiden reciterades Hosianna från Psalm 118:25 samtidigt som man viftade med palmlblad och byggde lövhyddor av palmlblad och andra kvistar (3 Mose 23:39-44).
- b.* Uttrycket "hosianna" var sammankopplat med en bön och längtan efter att Messias skulle komma och rädda Israels folk.

7. Välsignad är han som kommer i Herrens namn.

- a.* Herrens namn är YHWH och översätts till svenska som "Jag är den jag är" eller kortformen "Jag är" (2 Mose 3:13–15).
 - i.* På Bibelns tid var det väldigt ovanligt att man uttalade Guds namn eftersom man var rädd att missbruka eller smäda Guds namn (3 Mose 24:15-16).
 - ii.* När det i Skriften stod "YHWH" så skrev eller uttalade man istället "Adonaj" på hebreiska, "Kyrios" på grekiska eller "Herre" på svenska.
 - iii.* Eftersom Markus här citerar Psalm 118:26 så vet vi att det ursprungligen står "YHWH".
- b.* När Jesus nu är den som kommer i Herrens namn och dessutom tidigare kallade sig själv för "Herren" så gör han tydliga anspråk på att vara YHWH.

8. Välsignad är vår fader Davids rike som kommer.

- a.* Det rike som menas är det messianska riket som Gud lovade att han skulle ge till Davids avkomling (2 Sam 7:11–14).

9. Så kom han in i Jerusalem, in på tempelplatsen

- a.* I Mellanöstern på Bibelns tid symboliserade en häst "krig" och en åsna "fred" och användes av kungar när de ville signalera krig eller fred.
 - i.* När Jesus rider in i Jerusalem på en åsna ackompanjerad av messianska sånger symboliserar det alltså att han kommer som Messias till fredens stad och erbjuder fred.

10. Han såg sig omkring överallt, och eftersom det redan var sent på dagen, gick han ut till Betania med de tolv.

- a. Efter den magnifika entrén in i Jerusalem så går Jesus nästan direkt därifrån.
- b. Jesus undersöker tempelområdet för att se om det sköts så som det står angivet i Moseböckerna.

(11:12-14) – Jesus förbannar fikonsträdet

¹² När de dagen därefter var på väg från Betania, blev han hungrig. ¹³ På långt håll såg han ett fikonsträd som hade gröna blad, och han gick dit för att se om han skulle finna något på det. Men när han kom fram till trädet, fann han ingenting annat än blad. Var det då inte fikonens tid? ¹⁴ Jesus sade till trädet: "Aldrig någonsin skall någon äta frukt från dig." Detta hörde hans lärjungar.

1. Men när han kom fram till trädet, fann han ingenting annat än blad.

- a. Eftersom den här berättelsen om fikonsträdet kommer både före och efter Jesus tempelrensning så fungerar den som en inramning som ger oss ledtrådar till hur tempelrensningen ska tolkas.
- b. Fikonsträdet gav sken av att ha fikon, men det visade sig vara falsk marknadsföring.
 - i. På samma sätt som fikonsträdets gröna blad ger sken av att även ha god frukt så ger templet sken av att ha god frukt men när Jesus väl kommer dit så hittar han ingen god frukt.
 - ii. På samma sätt som man på avstånd kunde se fikonsträdets gröna blad och därmed förvänta sig god frukt, så skulle templet i Jerusalem fungera som en plats dit alla världens folk kunde komma för att få möta Israels Gud.
 - iii. På samma sätt bör vi idag fundera på om våra liv bara ger ett sken av att vi är troende, eller om våra liv även ger god frukt.

2. Aldrig någonsin skall någon äta frukt från dig.

- a. Dessa ord gör inte fikonsträdet ofruktbart, det var det ju redan. Dessa ord blir en fortsättning på det som redan var.
- b. Jesus gjorde många under, men detta är enda gången som han gör ett negativt "domsunder".

(11:15-19) – Jesus rensar templet

¹⁵ De kom till Jerusalem, och Jesus gick in på tempelplatsen och började driva ut dem som sålde och köpte. Han slog omkull borden för dem som växlade pengar och stolarna för dem som sålde duvor, ¹⁶ och han tillät inte att man bar på något över tempelplatsen. ¹⁷ Han undervisade dem och sade: "Är det inte skrivet: Mitt hus skall kallas ett bödens hus för alla folk? Men ni har gjort det till ett rövarnäste." ¹⁸ När överstepräster och de skriftlärda hörde detta, försökte de finna ett sätt att röja honom ur vägen. Ty de var rädda för honom, eftersom alla människor var överväldigade av hans undervisning. ¹⁹ Så snart det blev kväll lämnade han staden.

1. Tempelplatsen

a. Tempelområdet var uppdelat i olika avdelningar:

- i. Den yttre förgården där alla kunde vistas, även hedningar, icke-israeliter.
- ii. Kvinnornas förgård var till för alla israeliter.
- iii. Männens förgård var endast till för män. Hedningar och kvinnor fick inte vistas där.
- iv. Prästernas förgård var endast till för präster.

2. Han slog omkull borden för dem som växlade pengar och stolarna för dem som sålde duvor, och han tillät inte att man bar på något över tempelplatsen.

a. Malaki profeterar om att Herren ska komma till sitt tempel, men att det inte kommer att bli någon trevlig upplevelse, utan istället en dom över de som vränger rätten för främlingen (Mal 3:1-5).

b. Istället för att fungera som ett bönehus för alla folk så hade tempelområdet blivit en marknadsplats och en genomfartsled.

- i. För pilgrimer som kom till Jerusalem långväga ifrån fanns möjligheten att köpa offerdjur på plats. Men eftersom de inte tilläts att handla med romerska mynt (de hade hednabilder på sina mynt), tvingades folk att växla pengar mot höga växelkurser.

1. Detta skapade en kommersialisering av folks längtan att få möta Gud vilket upprörde Jesus.

2. På det område som var tänkt att hedningarna (icke-israeliter) skulle få möjlighet att be till Gud fanns nu istället en marknadsplats för offerdjur.
 - ii. För att slippa gå runt tempelområdet tog en del människor en genväg genom hedningarnas förgård. Dessa stoppar Jesus eftersom det förhindrar tempelområdet att vara en böneplats.
3. **Är det inte skrivet: Mitt hus skall kallas ett bönens hus för alla folk? Men ni har gjort det till ett rövarnäste.**
 - a. Jesus citerar Jesaja 56:7 och Jeremia 7:11.
 - i. Jesus undervisar folket att Jerusalems tempel är tänkt att fungera som en "böneplats" och att "alla folk" ska få tillgång till templet.
 - b. I Gamla Testamentet valde Gud ut Israel för att genom dem visa resten av världen vem han är. När de andra folken fick höra talas om Guds storhet kunde de komma till templet i Jerusalem för att lära känna Gud.
 - i. Gud gav Abraham ett löfte om att *alla folk* skulle bli välsignade genom honom (1 Mose 12:1-3).
 - ii. Gud sa till Israel att *hela jorden* tillhör Gud och att Israels folk ska fungera som Guds präster (2 Mose 19:5-6).
 - iii. Jesaja profeterade om att *alla folk* skall strömma till Jerusalems tempel för att lära sig om Gud (Jes 2:1-3).
 - iv. När Salomo invigde templet i Jerusalem bad han en bön om att Gud skulle höra *alla främlingar* som kommer till Jerusalem för att be (1 Kung 8:41-43).
 - c. På samma sätt som man på avstånd kunde se fikonsträdets gröna blad och därmed förvänta sig god frukt, så skulle templet i Jerusalem fungera som en plats dit alla världens folk kunde komma för att få möta Israels Gud.
 - i. Om man tolkar Jesus tempelrensning i ljuset av fikonberättelsens inramning så ser vi att templet på avstånd såg ut att bära god frukt men att när Jesus kom närmare såg han en marknadsplats istället för en böneplats.
 1. På samma sätt som att fikonsträdet inte fick någon framtida frukt så kommer även templet att sluta bära frukt.

2. Templet förstördes av romarna år 77 e.Kr. och har sen dess inte byggts upp igen.

(11:20-25) – Lär av fikonsträdet

²⁰ När de tidigt på morgonen gick förbi fikonsträdet, såg de att det hade torkat nerifrån roten. ²¹

Petrus kom ihåg vad som hade hänt och sade till Jesus: "Rabbi, se, fikonsträdet som du förbannade har torkat." ²² Jesus svarade dem: "Tro på Gud! ²³ Amen säger jag er: Om någon säger till detta berg: Lyft dig och kasta dig i havet, och inte tvivlar i sitt hjärta utan tror att det han säger skall ske, då skall det ske. ²⁴ Därför säger jag er: Allt vad ni ber om och begär, tro att ni har fått det, så skall det vara ert. ²⁵ Och när ni står och ber, så förlåt om ni har något emot någon. Då skall också er himmelske Fader förlåta er era överträdelser."

1. När de tidigt på morgonen gick förbi fikonsträdet, såg de att det hade torkat nerifrån roten.

- a. Det som Jesus dagen innan hade sagt hade nu gått i uppfyllelse.
- b. Att trädet hade torkat nerifrån roten visar att det aldrig någonsin kommer att kunna bära frukt igen.

2. Tro på Gud!

- a. Jesus uppmanar sina lärjungar att lita på att Gud har makt att göra vad han vill.
 - i. Ingenting är omöjligt för Gud (Luk 1:37).
- b. Det är skillnad på att "tro på tro" och att "tro på Gud".
 - i. En människa kan ha *tro* för att stora under ska ske, men Jesus uppmanar sina lärjungar att tro på att *Gud* kan göra stora under.
 - ii. En människa kan förlita sig och fokusera så mycket på sin egen tro att hon glömmer bort målet för tron; Gud.

3. Om någon säger till detta berg: Lyft dig och kasta dig i havet, och inte tvivlar i sitt hjärta utan tror att det han säger skall ske, då skall det ske.

- a. Ett berg är en symbolisk bild för något som är oöverkomligt och orubbligt.
- b. Jesus ger många olika lektioner om hur vi ska tro. Här visar han att vi inte ska tvivla när vi ber utan förvänta oss att få det som vi ber om.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- i.* På samma sätt visste Jesus att fikonsträdet skulle torka dagen efter även om det inte gjorde det ögonblickligen.

4. Allt vad ni ber om och begär, tro att ni har fått det, så skall det vara ert.

- a.* Det som vi ber om måste vara stämman överens med Guds ord och Guds vilja, annars kan vi inte förvänta oss att få det (Joh 15:7, 1 Joh 5:14–15).
 - i.* Detta exemplifierar Jesus i Getsemane när han ber om att få slippa dö på korset. Jesus får inte som han vill eftersom bönen är emot Guds vilja (Mark 14:36).
- b.* Om en Jesu lärjunge ber i överensstämmelse med Guds ord och Guds vilja kan han förvänta sig att få det som han ber om.
 - i.* Dock kan bönesvaret dröja, men lärjungen ska ändå lita på att Gud har hört bönen och att bönesvaret kommer när tiden är rätt.
 - 1.** Det dröjde ett antal veckor innan Daniel fick svar på sin bön, men han fick det till slut (Dan 10:12-14).

5. Och när ni står och ber, så förlåt om ni har något emot någon. Då skall också er himmelske Fader förlåta er era överträdelser.

- a.* I Markus 5:36 lär Jesus oss att *rädsla* kan vara ett hinder för tro. Här ser vi att *oförlåtelse* kan vara ett hinder för bönesvar.
 - i.* I många fall kan det största "berget" att flytta, det största hindret för vår tro, vara att vi har ett oförlåtande hjärta.
- b.* En person som har fått Guds förlåtelse förväntas också förlåta andra (Ef 4:32).
 - i.* En person som inte kan förlåta andra människor har troligtvis heller inte blivit förlåten själv.

(11:27-33) – Frågan om Jesu fullmakt

²⁷ *De kom in i Jerusalem igen, och när Jesus gick omkring på tempelplatsen, kom översteprästerna och de skriftlärdade och de äldste fram till honom* ²⁸ *och frågade: "Vad har du för fullmakt att göra detta? Och vem har gett dig den fullmakten att göra det?"* ²⁹ *Jesus svarade dem: "Jag vill fråga er om en sak. Svara mig på den, så skall jag säga er vad jag har för fullmakt att göra detta."* ³⁰

Christian Mølks Bibelkommentarer

Johannes dop, var det från himlen eller från människor? Svara mig!”³¹ De överlade med varandra: ”Säger vi: Från himlen, kommer han att fråga: Varför trodde ni då inte på honom?”³² Säger vi: Från människor...” – Men det vågade de inte för folket, eftersom alla ansåg att Johannes verkligen var en profet.³³ De svarade Jesus: ”Vi vet inte.” Han sade till dem: ”Då säger inte heller jag er vad jag har för fullmakt att göra detta.”

1. Vad har du för fullmakt att göra detta? Och vem har gett dig den fullmakten att göra det?

- a.** Israels högsta religiösa ledare kommer till Jesus och ställer dessa två frågor.
 - i.** Jesus var inte ute efter att debattera teologi med de religiösa ledarna, han var ute efter att berätta de goda nyheterna för folket.
- b.** De religiösa ledarna hade sett och hört talas om Jesus under, men de anklagade Jesus för att vara ledd av Satan (Matt 12:24).

2. Johannes dop, var det från himlen eller från människor?

- a.** Jesus svarar med en fråga. De religiösa ledarna vill inte svara på Jesus fråga eftersom de då kommer att tvingas erkänna att de inte tog emot Johannes Döparen som Guds sändebud.
- b.** Genom att ställa denna motfråga svarar Jesus indirekt att hans auktoritet kommer från Gud, precis som Johannes Döparen.
- c.** Tyvärr var det ett återkommande tema att Israel inte tog emot de profeter som Gud sände dem (Mark 12:1-12).

Copyright 2011-2013 Christian Molk - All Rights Reserved.

All Bibeltext kommer från [Svenska Folkbibeln](#) om inte annat anges.